

Carta de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes al Poble de Déu

Benvolgudes germanes, benvolguts germans,

Quan els treballs de la primera sessió de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes s'apropen a la conclusió, volem donar gràcies a Déu, amb tots vosaltres, per la bonica i enriquidora experiència que hem viscut. Nosaltres hem viscut aquest temps beneït en profunda comunió amb tots vosaltres. Hem estat sostinguts per les vostres pregàries, portant amb nosaltres les vostres expectatives, les vostres preguntes, així com les vostres pors. Tal com va demanar el papa Francesc ja fa dos anys, s'ha iniciat un llarg procés d'escolta i de discerniment, obert a tot el Poble de Déu, ningú n'és exclòs, per a «caminar junts», sota el guiatge de l'Esperit Sant, deixebles missioners en el seguiment de Jesucrist.

La sessió que ens ha reunit a Roma des del 30 de setembre és una etapa important en aquest procés. En molts sentits, ha estat una experiència sense precedents. Per primera vegada, per invitació del papa Francesc, homes i dones han estat convidats, en virtut del seu baptisme, a asseure's a la mateixa taula per a participar no només en els debats, sinó també en les votacions d'aquesta Assemblea del Sínode dels Bisbes. Junts, en la complementarietat de les nostres vocacions, els nostres carismes i els nostres ministeris, hem escoltat intensament la Paraula de Déu i l'experiència dels altres. Amb l'ajuda del mètode de la conversa en l'Esperit, hem compartit amb humilitat les riqueses i les pobreses de les nostres comunitats en tots els continents, buscant discernir el que l'Esperit Sant vol dir a l'Església avui. D'aquesta manera també hem experimentat la importància d'afavorir els intercanvis recíprocs entre la tradició llatina i les tradicions de l'Orient cristià. A més, la participació de delegats fraterns d'altres Esglésies i Comunitats eclesials ha enriquit profundament els nostres debats.

La nostra assemblea s'ha desenvolupat en el context d'un món en crisi, les ferides i les escandaloses desigualtats del qual han ressonat dolorosament en el nostre cor i han donat una gravetat especial a la nostra feina, sobretot perquè alguns de nosaltres veníem de països on la guerra fa estralls. Hem pregar per les víctimes de la violència homicida, sense oblidar tots aquells que s'han vist obligats per la misèria i la corrupció a prendre el perillós camí de la migració. Hem expressat la nostra solidaritat i el nostre compromís al costat de les dones i els homes de qualsevol lloc del món que estan treballant per a ser constructors de justícia i de pau.

Per invitació del Sant Pare, hem deixat un espai important al silenci, per a afavorir entre nosaltres l'escolta respectuosa i el desig de comunió en l'Esperit. Durant la vetlla

ecumènica d'obertura, hem experimentat com la set d'unitat creix en la contemplació silenciosa del Crist crucificat. De fet, la creu és l'única càtedra d'Aquell que, donant la vida per a la salvació del món, ha confiat els seus deixebles al Pare, perquè «tots siguin u» (Jn 17,21). Fermament units en l'esperança que ens dona la seva resurrecció, li hem confiat la nostra Casa comuna on ressonen els crits cada vegada més urgents de la terra i dels pobres: «*Laudate Deum!*» («Lloeu Déu!»), com ha recordat el papa Francesc al començament dels nostres treballs.

Dia a dia, hem sentit la crida urgent a la conversió pastoral i missionera. Perquè la vocació de l'Església és anunciar l'Evangeli no centrant-se en ella mateixa, sinó posant-se al servei de l'amor infinit amb què Déu estima el món (cf. Jn 3,16). Quan es va preguntar als sense sostre que viuen a prop de la plaça de Sant Pere sobre les seves expectatives respecte a l'Església amb motiu d'aquest sínode, van respondre: «Amor!». Aquest amor ha de restar sempre el cor ardent de l'Església, un amor trinitari i eucarístic, com va recordar el Papa el 15 d'octubre, a la meitat de la nostra assemblea, evocant el missatge de santa Teresa de l'Infant Jesús. «És la confiança» la que ens dona l'audàcia i la llibertat interior que hem experimentat, sense dubtar a expressar amb llibertat i humilitat les nostres convergències i les nostres diferències, els nostres desitjos i les nostres preguntes.

I ara? Esperem que els mesos que ens separen de la segona sessió, l'octubre de 2024, permetin a tothom participar de manera concreta en el dinamisme de la comunió missionera que indica la paraula «sínode». No es tracta d'una ideologia, sinó d'una experiència arrelada en la Tradició apostòlica. Com ens va recordar el Papa a l'inici d'aquest procés: «Comunió i missió poden córrer el risc de romandre termes una mica abstractes, si no es conrea una praxi eclesial que expressi *la realitat concreta de la sinodalitat* (...), afavorint la implicació real de tots» (9 d'octubre de 2021). Hi ha múltiples reptes i nombroses preguntes: l'informe de síntesi de la primera sessió concretarà els punts d'acord als quals hem arribat, posarà en evidència les qüestions obertes i indicarà com continuar el nostre treball.

Per a progressar en el seu discerniment, l'Església necessita posar-se a l'escolta absolutament de tothom, començant pels més pobres. Això demana per part seva un camí de conversió, que també és un camí de lloança: «Us enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills tot això que heu amagat als savis i als entesos» (Lc 10,21)! Es tracta de posar-se a escoltar aquells a qui se'ls ha denegat el dret a parlar en la societat o que se'n senten exclosos, fins i tot de l'Església. Escoltar les persones que són víctimes del racisme en totes les seves formes, en particular, en algunes regions, els pobles indígenes les cultures dels quals han estat menyspreades. Sobretot, l'Església del nostre temps té el deure d'escoltar, amb esperit de conversió, els que han estat víctimes dels abusos comesos per membres del cos eclesial, i de comprometre's de manera concreta i estructural per tal que això no succeeixi més.

L'Església també necessita escoltar els laics, dones i homes, tots cridats a la santedat en virtut de la seva vocació baptismal: el testimoni dels catequistes, que en moltes situacions són els primers en anunciar l'Evangeli; la senzillesa i la vivacitat dels infants, l'entusiasme dels joves, les seves preguntes i les seves crides; els somnis de la gent gran, la seva saviesa i la seva memòria. L'Església necessita posar-se a l'escolta de les famílies, de les seves

preocupacions educatives, del testimoni cristià que ofereixen en el món d'avui. Necessita acollir la veu d'aquells que volen implicar-se en els ministeris laics o en els organismes participatius de discerniment i de presa de decisions.

Per tal d'avançar més en el discerniment sinodal, l'Església necessita especialment encara més recollir les paraules i l'experiència dels ministres ordenats: els preveres, primers col·laboradors dels bisbes, el ministeri sacramental dels quals és indispensable per a la vida de tot el cos; els diaques que, a través del seu ministeri, signifiquen la sol·licitud de tota l'Església al servei dels més vulnerables. També necessita deixar-se interpel·lar per la veu profètica de la vida consagrada, sentinella vigilant de les crides de l'Esperit. També ha d'estar atenta a tots aquells que no comparteixen la seva fe, però busquen la veritat, i en els quals està present i operatiu l'Esperit, que «ofereix a tothom la possibilitat d'associar-se a aquest misteri pasqual de la manera que Déu sap» (*Gaudium et spes* 22,5).

«El món en què vivim, i que estem cridats a estimar i servir, fins i tot amb les seves contradiccions, exigeix que l'Església enforteixi les sinergies en tots els àmbits de la seva missió. Precisament el camí de la *sinodalitat* és el camí que Déu espera de l'Església del tercer mil·lenni» (Papa Francesc, 17 d'octubre de 2015). No hem de tenir por de respondre a aquesta crida. Maria, Mare de l'Església, la primera en el camí, ens acompanya en el nostre pelegrinatge. En les joies i en les penes, Ella ens mostra el seu Fill i ens convida a la confiança. I Ell, Jesús, és la nostra única esperança!

Ciutat del Vaticà, 25 d'octubre de 2023